

ἀνακαλύψεις τῶν συνωμοσιῶν. ἤρχιστε νὰ μὲ προτρέπη εἰς τὴν ἀνίχνευσιν τῶν ἐπιτηρεί δραστηρίως τὴν ἐπαγρύπνησιν, καὶ μὲ ἐπιφορτίζε μὲ διαταγὰς, τῶν ὁποίων δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τὸν σκοπὸν. Ἐντούτοις οὐδὲν φαίνεται τὸςω λοιμικόν, ὅσω ἡ ὑπόνοια καὶ ἡ δυσπιστία. Βλέπων τὴν ἐπασχόλησιν πνεύματος τοσοῦτον ἀναλήθως ὡς τὸ τοῦ Οὐέρτα, ἐσυγχίζην ἐπιθυμητὸν καὶ ἐγὼ αὐτὸς, καὶ κρίνας ἐκ τῆς ἐπασχολήσεως ταύτης, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπικίνδυνος, ἐξετέλουν μετὰ παθητικῆς ἀκριβείας, μετὰ ψυχικῆς, οὕτως εἶπε, ταραχῆς τὰς ἐμπιστευτικὰς διαταγὰς ἅς κατὰ πᾶσαν στιγμὴν μοὶ διεβίβαζε.

α Ἀδύνατον εἶναι νὰ μείνωμεν ἐπὶ πλέον εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, φίλτατε Καστάνε, μοὶ εἶπε τέλος ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν τὸν εὖρον ἀνησυχῶς περιπατοῦντα ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του. Εἴμεθα εἰς τὴν παραμονὴν στασεως... Εἴμαι περικλωμένος πανταχῶθεν καὶ, εἰλικρινῶς εἶπε, δὲν εἰσεύρω ποῦ νὰ στηριχθῶ ὅπως ἀνισταθῶ εἰς τὴν καταιγίδα. Ὁ λαὸς καὶ ὁ στρατὸς παρσύρονται ὑπὸ χειρῶν δολίων ἢ σύνδοσι φλυαρεῖ, παραφέρεται, παραρροεῖ, ταράσσεται ἐνθεν καὶ ἐνθεν ὅτε πρέπει νὰ ἡρεμῇ, καὶ ἡρεμῇ ὅτε ὄρειλε νὰ ἐνεργῇ. Ἡ ἀναρχία κατέστη γενικῆ. Δὲν δυνάμεθα νὰ μείνωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Ὁραίλομεν νὰ φθάσωμεν εἰς τι κέντρον ἐνεργητικόν, ἰσχυρὸν καὶ σεβαστόν. Ἡ κατακερματισμὸς αὐτῆς κυβερνήσεως εἶναι μάστιξ τρομερὰ διὰ τὸ κράτος. Ἡ Ἰσπανία τότε μόνον δύναται νὰ καταστῇ ἰσχυρὰ καὶ ν' ἀποκαύῃ ἢ συχιάσῃ, ὅταν μεταβῇ ὑπὸ κυβερνήσιν. Τὸ δὲ μέλλον μας ἐκ τούτου καὶ μόλις ἐξαρτᾶται.

β Βεβαίως, ἀπεκρίθη μετὰ ζέσεως ἄλλὰ πῶς νὰ τὸ κατορθώσωμεν;

Ἐνεργῶ ἤδη περὶ τούτου, εἶπε συνοδεύσας τὸν λόγον μὲ τινὰ χειρονομίαν ἐκφραστικῆν, καὶ ἐλπίζω ὅτι αἱ προσάθειαι μοὶ δὲν θέλουσι ματαιωθῆ. Χωρὶς νὰ πειθαιχθῆ τις ἐπὶ τὸ ὄνομα μεγάλου ἀνδρός, ἐξηκολούθησε μετὰ μειδιόματος ἐκφραστικῆς, χωρὶς νὰ ἔχη ἀξιώσεις ὅτι εἶναι μικρὸς Ναπολέων, δύναται ν' ἀποκινηθῇ 18ην βρευμαρίου... ἐν μικρογραφίᾳ.

— Πῶς; εἶπον ἐκκληκτος.

— Πῶς! ἀπεκρίθη σταματήσας, καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ μειδιόματος, μὴ καὶ σὺ θέλεις νὰ ὑπεραπαιθῆς τὴν σύνοδον, καὶ νὰ τεθῆς μετὰ τοῦ Νουνέζου ὑπὸ τὸν Διέγον;

— Ὅχι, βεβαίως! ἀνέκραξε ζωηρῶς.

— Λοιπὸν! ἀρσέ με νὰ ἐνεργῶ ἐγὼ, ἐπανεῖπε θλίβων μοὶ ἰσχυρῶς τὸν βραχίονα, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἐν τὸς δόλιγος θελομεν δυνηθῆ νὰ οργανισωμέν τι καλὸν τοῦλάχιστον θὰ δοκιμάσωμεν, καὶ, μὰ τὸν Θεόν, δὲν κινδυνεύωμεν τίποτε ἐκ τῆς ἀποπειρῆς.

Δὲν εἶχον λόγους διὰ νὰ ὑποστηρίξω τὴν σύνοδον δὲν ἤγνων ποσῶς τὸν Δὸν Διέγον ἀπεστερομένην τὸν Νουνέζον, διὸ οὐδεμίαν ἔφερον ἀντίστασιν. Ἐκτὸς τούτου αἱ διαταγαὶ ἅς μοὶ ἔδωκε, μοὶ ἐφάνησαν ἀπλοῦσταται.

• Ἀλλὰ, ἐξηκολούθησε, τὰς διαταγὰς μου δὲν πρέπει νὰ ἐκταλέσῃς πρὸ τῆς ἐπιτροπῆς μου.

— Πῶς! στρατηγέ, ἀνέκραξε λίαν ἐκκληκτος, ἀναχωρεῖτε;

— Ἀνάγκη νὰ πράξω οὕτω, φίλε μου, δὲν δύναμαι νὰ κατορθώσω τὰ πάντα μόνος μου. ἔχω ἀνάγκην ὑποστηρίξαι. Ἀπαραίτητον εἶναι νὰ συνεννοηθῶ μετ' ἐκείνων οἵτινες σκέπτονται ὡς ἐγὼ ὅπως πληροφορηθῶ ἐν θὰ λάβω τὴν ἀνήκουσαν ὑποστήριξιν, ἐν θὰ δυνηθῶ νὰ προχωρήσω ἐμπρός ἀνευ κινδύνου. Ἀπαιτεῖται φρόνησις παντοῦ, φίλτατε Καστάνε, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν πολιτικὴν πρέπει τις νὰ βαδίξῃ ἀσφαλῶς. Ἐκτὸς τούτου, ἡ ἀπουσία μου δὲν θέλει διαρκέσει παρὰ ὥρας τινὰς μόνον ἄλλ' ἐννοεῖς ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ ἐντελῶς μυστικῆ. Θὰ σοὶ ἀφήσω διαταγὰς ἐγγράφους, τὰς ὁποίας θέλεις διαβιβάσει πρὸς διαφόρους ἐκ τῶν ἡμετέρων λέγων πρὸς αὐτοὺς, ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην σοὶ τὰς ἔδωκα. Τὸ τέχνασμα τοῦτο θέλει ἀπομακρύνει πρὸς καιρὸν τὰς ὑπονοίας. Ὑπαγε νὰ μοὶ εὕρῃς καλὴν ταχυδρομικὴν ἄμαξιν, τὴν ὁποίαν νὰ εἰσαῆξῃς ἐδῶ μὲ τὴν μεγαλητέραν ἡσυχίαν. Ἀναχωρῶ ἀπόψε.

— Ἀρεῖ, στρατηγέ.

— Διαρκούσης τῆς ἀπουσίας μου πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῆς μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἐπὶ τῆς φυλακῆς. — Τίς διοικεῖ τὴν θέσιν ἐκείνην; Μοὶ φαίνεται, ὁ Ἰωάννης Σύλβας;

— Ναί, στρατηγέ.

— Ἐπιτάξαι. Δότω διὰ τὴν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν Πεδρίλλον, τὸν Μοσκίταν, τὸν Αρτεγουάναν καὶ τὸν Ὀτανέστην, εἰς αὐτοὺς, ἔχω πολλὴν ἐμπιστοσύνην.

— Ὅτω θέλω πράξει, στρατηγέ.

— Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου θέλω κάποιον ἐπιθεώρησιν τινὰ μετεμπιστευμένον, καὶ ἀπαιτῶ οἱ σκοποὶ νὰ μὲ γνωρίσωσι καὶ νὰ μοὶ ἀζητήσωσι ἐλευθέραν τὴν δίοδον. Πρὸς τοῦτο θέλομεν δώσει σύθημα εἰδικόν πρὸς τοὺς τέσσαρας αὐτοὺς στρατιώτας, μὲ τινὰ ἰδιαιτέραν λέξινα συσταματώσεως. Ἴδου τὸ σύθημα. Δός τω εἰς τὸν Ἰωάννην Σύλβαν, συσταίνων εἰς τὴν ἐχεμύθειάν του τὸ μυστικόν.

Λιθὼν τὸ σύθημα ἐπορίθη πρὸς τὸν ὑπαπιστὴν Σύλβαν, καὶ τὸ ἐε χεῖρισσα, συνοδεύσας αὐτὸ μὲ τὰς ἀναγκαῖας προφορικὰς παραγγελίας. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὅπως φροντίσω περὶ τῆς ταχυδρομικῆς ἄμαξῆς, τὴν ὁποίαν οὐχὶ εὐκόλως κατορθώσω νὰ προμηθευθῶ.

Τὸ πλείστον τῆς ἡμέρας διέτριψα εἰς τὰς παραγγελίας τούτας ἐπαληθῶν δ' εἰς τὸ παλάτιον ἠβίλησα νὰ βεβαιωθῶ ἂν ὁ Ἰωάννης Σύλβας εἶχεν ἀκολουθήσῃ τὰς ἐμπιστευτικὰς πρὸς αὐτὸν παραγγελίας μου. Ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα εὖρον εἰς τὴν θέσιν τοῦ Σύλβα ἄλλον ἀξιωματικὸν φέροντα σύθημα ὅπως νέον καὶ παραδοξώτατον. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ πρὸς ἀνατολάς φρουρούμενον μέρος τῶν φυλακῶν ἐφυλάσσετο ὑπὸ 30 στρατιωτῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἐνὸς ἀξιωματικοῦ, ὅστις μοὶ εἶπεν ὅτι εἶχε διορισθῆ νὰ φυλάσῃ αὐτοὺς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑποπροέδρου τῆς συνελύσεως.

Ὅλα ταῦτα μοὶ ἔδωκαν ὑπονοίας, καὶ ἐσπύσα νὰ συναντήσω τὸν Οὐέρταν ὅπως συνεννοηθῶ μετ' αὐτοῦ. Φαίνεται ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐτρέξα μέγαν κίνδυνον, ὡς ἀκολούθως ἐ πληροφορήθη. (ἀκολουθεῖ)